VALTIOVARAINMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Merja Taipalus

Muistio
8.10.2020

Liite 1

VERONTILITYSLAIN 5 §:SSÄ TARKOITETTUJEN VEROVUODELTA 2020 ENNEN VEROTUKSEN PÄÄTTYMISTÄ MAKSETTUJEN VEROJEN TILITYKSISSÄ SOVELLETTAVAT JAKO-OSUUDET JA TYÖNANTAJASUORITUSTEN VÄHIMMÄISMÄÄRÄ

Ennakonpidätysten, kannossa maksettavan ennakon sekä ennen verotuksen päättymistä suoritetun jäännösveron sekä työnantajasuoritusten vähimmäismäärän tilityksistä veronsaajille säädetään verontilityslaissa (532/1998). Verontilityslain 5 §:n mukaan valtiovarainministeriön asetuksella säädetään kutakin verovuotta varten ennakonpidätysten, kannossa maksettavan ennakon sekä ennen verotuksen päättymistä suoritetun jäännösveron jakamiseksi valtion-, kunnallis- ja kirkollisveroksi sekä vakuutetun sairausvakuutusmaksuksi sellaiset suhteelliset osuudet *(veronsaajaryhmien jako-osuudet*), joiden mukaisiksi veronsaajaryhmien vastaavien osuuksien arvioidaan muodostuvan verovuodelta toimitettavassa verotuksessa. Lisäksi valtiovarainministeriön asetuksella säädetään kuukausikohtaisesti oma-aloitteisten ennakonpidätysten ja työnantajan sairausvakuutusmaksun vähimmäismäärästä *(työnantajasuoritusten vähimmäismäärä)* siten, että niiden yhteismäärä mahdollisimman hyvin vastaa todellista oma-aloitteisten ennakonpidätysten ja työnantajan sairausvakuutusmaksun verovuosikohtaista kokonaiskertymää. Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään myös niiden osuuksien laskentaperusteet, joiden mukaan kunnallisveroksi ja kirkollisveroksi vahvistetun osuuden arvioidaan jakautuvan kuntien ja seurakuntien kesken *(kuntien ja seurakuntien jako-osuudet)*.

Verontilitysasetuksen (804/1998) 1 §:n 1 momentin mukaan verontilityslain 5 §:n mukaisia veronsaajaryhmien jako-osuuksia ja työnantajasuoritusten vähimmäismäärää vahvistettaessa ja tarkistettaessa käytetään perusteena viimeksi päättynyttä verotusta. Lisäksi otetaan huomioon ansio- ja pääomatulojen sekä vastaavien vähennysten kehitys, veroperusteissa tapahtuneet ja muut asiaan vaikuttavat muutokset.

Verontilitysasetuksen (1219/2007) 1 §:n 2 momentin mukaan yksittäisten kuntien ja seurakuntien jako-osuuksien perusteena käytetään viimeksi päättynyttä verotusta. Lisäksi laskentaperusteena käytetään kunnan asukasluvun ja evankelis-luterilaisen seurakunnan jäsenmäärän muutosta sekä kunnan ja seurakunnan tuloveroprosenttia.

Verontilityslain 5 §:n 2 momentin mukaan jako-osuuksia ja työnantajasuoritusten vähimmäismääriä tarkistetaan, jos käytettäviksi saatujen verotustietojen tai muiden perusteiden muutosten arvioidaan johtavan jako-osuuksien muuttumiseen siten, että muutoksella on olennaisia vaikutuksia veronsaajille tilitettäviin tai tilitettyihin määriin. Jako-osuuksien muuttuessa oikaistaan verovuodelta siihen mennessä tilitetyt verot vastaamaan uusia jako-osuuksia.

Valtioneuvoston Verohallinnon yksiköistä antaman asetuksen (563/2010) 5 §:n mukaan verontilityslaissa tarkoitetut tilitykset tekee Veronkantokeskus.

Jako-osuudet

Veronsaajaryhmien jako-osuudet

Valtiovarainministeriö vahvisti 20.2.2020 veronsaajaryhmien jako-osuudet ja yksittäisten kuntien ja seurakuntien jako-osuuksien laskennassa käytettävät laskentaperusteet, joita sovelletaan verovuodelta 2020 ennen verotuksen päättymistä maksettujen verojen tilityksissä.

Maaliskuussa 2020 alkaneen ja edelleen jatkuvan koronaepidemian aiheuttaman poikkeustilan arvioidaan osaltaan vaikuttavan tilitettävien verojen kertymiin siinä määrin, että jako-osuuksia on syytä muuttaa toukokuussa 2020 tehdyn jako-osuuksien oikaisun lisäksi jo ennen vuoden 2019 verotuksen valmistumista. Lisäksi jako-osuusmuutostarpeeseen vaikuttavat verovuoden 2019 ennakkotiedot ja pääomatulojen ennusteen aleneminen erityisesti osinkotulojen osalta.

Uusien verotus- ja muiden tietojen perusteella veronsaajaryhmien vuodelle 2020 arvioidut jako-osuudet olisivat seuraavat:

	Uudet osuudet %	Voimassa olevat osuudet %	Muutos %-yks.
Valtionveron osuus	28,63	29,19	-0,56
Kunnallisveron osuus	62,27	61,79	0,48
Kirkollisveron osuus	2,87	2,83	0,04
Vakuutetun sairausvakuutusmaksun osuus			
- sairaanhoitomaksun osuus	2,97	2,95	0,02
- päivärahamaksun osuus	3,26	3,24	0,02
Yhteensä	100,00	100,00	

Prosenttiluvut ilmaisevat kunkin veronsaajaryhmän suhteellisen osuuden kertyvistä ennakonpidätyksistä, ennakon täydennysmaksuista ja kannossa maksettavista ennakoista sekä ennen verotuksen päättymistä suoritetuista jäännösveroista. Osuudet on arvioitu HVSR-mallilla vuodelta 2018 toimitetun verotuksen tietojen perusteella. Lisäksi laskennassa on otettu huomioon ansio- ja pääomatulojen sekä vastaavien vähennysten kehitys, vuoden 2020 veroperusteet ja muut asiaan vaikuttavat muutokset vuodesta 2018 vuoteen 2020. HVSR-mallin ajantasaistuksessa on mukana myös seurakuntien jäsenmäärän muutos.

Kun verontilityslain 5 §:n mukaisten verovuoden 2020 maksuunpanon määrän arvioidaan olevan noin 31,7 miljardia euroa, nyt ehdotettu muutos pienentäisi verovuositasolla valtiolle tilitettävää osuutta noin 178 miljoonalla eurolla ja lisäisi kuntien osuutta noin 152 miljoonalla eurolla, seurakuntien osuutta noin 13 miljoonalla eurolla ja Kansaneläkelaitoksen osuutta noin 12 miljoonalla eurolla. Tästä muutoksesta johtuva valtion ansio- ja pääomatuloverotuoton alentuminen otetaan huomioon vuoden 2020 VII:ssa lisätalousarviossa.

Uusia jako-osuuksia sovellettaisiin lokakuussa 2020 tehtävistä tilityksistä lähtien, jolloin samalla oikaistaisiin aiemmin sovelletuista jako-osuuksista aiheutuneet tilityserot.

Yksittäisten kuntien ja seurakuntien jako-osuudet

Yksittäisten kuntien ja seurakuntien jako-osuuksia ei ehdoteta tarkistettavaksi tässä yhteydessä.

Työnantajasuoritusten vähimmäismäärä

Työnantajasuoritusten vähimmäismäärää ei ehdoteta tarkistettavaksi tässä yhteydessä.

Veronsaajien kuuleminen

Verontilityslain 5 §:n mukaan ennen jako-osuuksien ja työnantajasuoritusten vähimmäismäärän vahvistamista ja tarkistamista valtiovarainministeriön on kuultava kuntien keskusjärjestöä, Kirkkohallitusta, Suomen ortodoksista kirkollishallitusta ja Kansaneläkelaitosta. Tässä tarkoituksessa valtiovarainministeriö on 24 päivänä syyskuuta 2020 järjestänyt neuvottelutilaisuuden, jossa olivat paikalla Suomen Kuntaliiton, Kirkkohallituksen, Suomen ortodoksisen kirkollishallituksen ja Kansaneläkelaitoksen edustajat, joilla ei ollut huomauttamista edellä esitetystä veronsaajaryhmien jako-osuuksien tarkistamisesta.

Ehdotus

Edellä esitetyn perusteella **ehdotetaan**, että verontilityslain 5 §:n mukaiset veronsaajaryhmien jako-osuudet tarkistettaisiin edellä esitetyn mukaisesti.